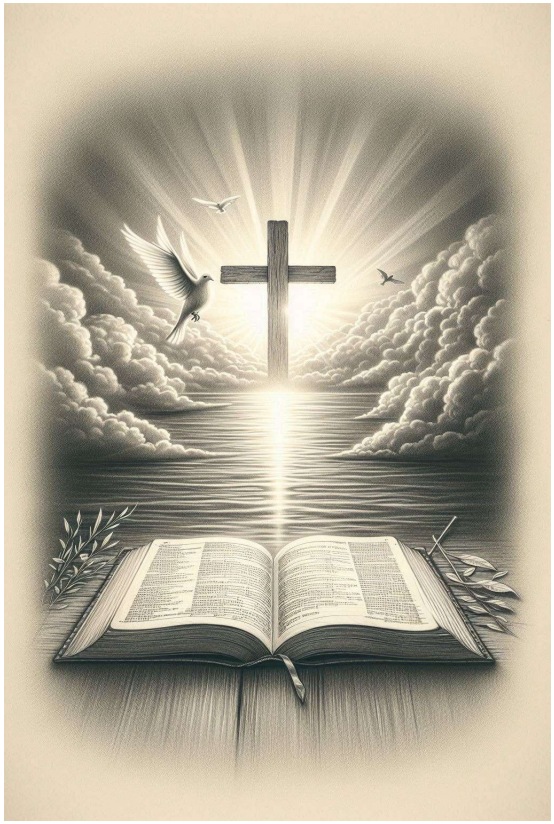

VREES TEENOOR GELOOF

Is Vrees Sonde?

ABSTRAK

Natuurlike vrees is **nie sonde nie**—dit is 'n menslike reaksie op gevaar. Maar wanneer vrees ons vertroue in God vervang, Sy Woord ignoreer, of ons tot ongehoorsaamheid dryf, word dit sonde, want dit openbaar ongeloof in Sy liefde en beheer.

Ockert Jansen van Nieuwenhuizen

Selfstudie 2025

Vrees teenoor Geloof: Die Bybelse Onderskeid

I. Inleiding: Die Kernvraag en Antwoord

Vrees is ’n kompleks emosionele en geestelike reaksie wat in die Bybel op verskillende maniere bespreek word. Om vrees korrek te verstaan, is noodsaaklik om te onderskei tussen die vrees wat geestelik gesond is en die vrees wat ’n struikelblok vir ons verhouding met God kan wees. Hierdie onderskeiding vorm die basis van ’n Bybelse perspektief op vrees. Drie hoofvorme van vrees word in die Skrif onderskei:

1. **Die Vrees van die Here – Ontsag en Respek** Die Bybel leer dat die vrees vir die Here nie iets negatiefs is nie, maar die fondament van wysheid en ’n regte verhouding met God. Hierdie vrees is ’n houding van eerbied en respek vir God se heiligheid en almagtigheid. Soos **Spreuke 9:10** verklaar: *“Die vrees van die Here is die begin van wysheid, en die kennis van die Heilige is insig.”* Hierdie soort vrees lei tot gehoorsaamheid en geestelike groei, en kan **beslis nie as sonde beskou word nie.**
2. **Natuurlike Vrees – Die Menslike Reaksie wat Geloof Toets** ’n Ander vorm van vrees is die natuurlike gevoel van angs, skrik, of benoudheid in moeilike situasies. Hierdie vrees is **nie sonde nie**, maar ’n instinktiewe reaksie wat juis moet lei tot **afhanklikheid van God**. **Psalm 56:3** bemoedig: *“Wanneer ek bang is, vertrou ek op U.”* Hierdie tipe vrees word nie veroordeel nie, maar word omgeskakel in geloof en gebed, wat die verhouding met God versterk.
3. **Ongelowige Vrees – Die Geestelike Sonde van Twyfel** Daar bestaan egter ’n vorm van vrees wat die vertroue in God se goedheid, Sy beloftes en almag ondermyn. **Wanneer vrees lei tot verlamming, twyfel en aktiewe ongehoorsaamheid, word dit geestelik problematies en kan dit as sonde beskou word. Jakobus 1:6** waarsku: *“Maar laat hy in geloof vra, sonder twyfel, want hy wat twyfel, is soos ’n golf van die see, deur die wind gedryf en beweeg.”* Hierdie vrees beïnvloed nie net ons emosies nie, maar verbreek ons geestelike verhouding deur God se karakter te bevraagteken.

U Vreeskategorie	Bybelse Term/Beskrywing	Is dit Sonde?
1. Bang	**Natuurlike Menslike Vrees/Skrik** (bv. Gideon, dissipels in die storm)	**Nee.** Dit is 'n outomatiese emosie of reaksie op gevaar, skok, of God se majesteit. God vermaan en troos in hierdie vrees.
2. Ongehoorsaam	**Ongelowige Vrees/Angs** (bv. Moses	**Ja.** Dit is 'n sonde van ongeloof wat lei tot 'n verlammende **twyfel** en 'n

U Vreeskategorie	Bybelse Term/Beskrywing	Is dit Sonde?
	se weiering, Petrus se twyfel)	aktiewe **weiering/ongehoorsaamheid** aan God se bevel of belofte.
3. Respek en Eer vir God	**Die Vrees van die Here (Ontsag)** (bv. die dissipels na die storm, Johannes se reaksie)	**Nee, dit is noodsaaklik.** Dit is 'n diep eerbied en ontsag vir God se heiligheid, almag en majesteit. Dit lei tot **gehoorsaamheid en wysheid**.

Hierdie studie gaan verder om te ondersoek hoe hierdie drie vorme van vrees by verskeie Bybelse figure na vore gekom het, en hoe God telkens die onderskeid tussen 'n **menslike emosie** en 'n **geestelike keuse** getref het.

II. Gevallestudies: Die Grens tussen Vrees en Ongeloof

2.1 Voorbeelde van Vrees wat Geloof Toets (Natuurlike Vrees)

A.Abraham: Vrees vir Menslike Gevaar (Genesis 20:1-18)

Abraham se verhaal in Genesis 20 toon ’n voorbeeld van menslike vrees wat nie heeltemal vertrou op God se beskerming nie. Toe hy in Gerar kom, sê Abraham vir Abimelek dat Sara sy suster is, uit vrees dat hy andersins doodgemaak sou word weens haar skoonheid. Hierdie vrees is verstaanbaar vanuit ’n menslike perspektief, maar dit illustreer ’n tekort aan volle vertroue in God se beskerming en beloften.

1. Die Vrees / Fout

Abraham se optrede was gemotiveer deur die vrees vir sy eie lewe. Hy het nie gesond op God vertrou nie en het dus ’n half-trou strategie gevolg wat sy geloof en integriteit in gevaar gestel het. Hierdie fout wys hoe natuurlike menslike vrees tot verkeerde besluite kan lei. Genesis 20:2 verduidelik: *“Hy het gesê van sy vrou: Sy is my suster; en Abimelek, die koning van Gerar, het haar geneem.”*

2. God se Reaksie

God se ingryping demonstreer sy genade en trou aan die verbond. Sonder om Abraham se geloof te verwerp, beskerm God sy lewe en Sara, en korrigeer die situasie. Hy waarsku Abimelek in ’n droom en verseker dat die verbondsbelofte ongeskonde bly. Hierdie voorval illustreer dat God selfs

menslike vrees en foute kan gebruik om sy planne te beskerm en sy mense te lei. Genesis 20:6: *"Hy het gesê: Ek weet dat u dit met 'n skoon gewete gedoen het; daarom het Ek u gesond gemaak, en u vrou is ook in u hande beskerm."*

3. Analise:

Abraham se vrees was menslik en verstaanbaar, maar dit het 'n fout veroorsaak deur 'n gebrek aan volle vertroue in God. Dit is egter nie 'n sonde in die sin van afvalligheid nie; dit is 'n voorbeeld van hoe God se genade selfs in ons menslike swakhede werk. Hierdie verhaal illustreer die balans tussen menslike vrees en goddelike beskerming, en wys dat vrees nie noodwendig sonde hoef te wees nie, solank ons bereid is om God se leiding en genade te erken.

B. Gideon: Vrees vir Onmoontlike Opdragte (Rigters 6:11-23)

Gideon se verhaal illustreer 'n tipe vrees - nie noodwendig 'n morele fout nie, maar 'n natuurlike menslike reaksie op 'n skynbaar onmoontlike opdrag van God. Wanneer die Engel van die Here aan hom verskyn en hom aanstel om die Midianiete te bevry, ervaar Gideon onmiddellike vrees en self-twyfel. Hy vra selfs vir tekens, soos die bekende vlies, om te bevestig dat God hom regtig geroep het (Rigters 6:36-40).

1. Die Vrees / Fout

Gideon se vrees spruit uit die grootte van die taak en sy gevoel van onbevoegdheid: *"Wie is ek om Israel te bevry?"* (Rigters 6:15). Hierdie vrees is nie sonde in die sin van afvalligheid nie; dit is 'n natuurlike menslike reaksie op 'n verantwoordelikheid wat menslik onmoontlik lyk. Sy versoek om tekens wys dat hy God se leiding nodig het om geloof te versterk en selfvertroue te kry.

2. God se Reaksie

God reageer op Gideon se vrees met gerusstelling en beklemtoon dat die opdrag nie afhanklik is van Gideon se vermoë nie, maar van God se teenwoordigheid en krag. Die Engel sê: *"Vrede vir jou! Vrees nie! Jy sal nie sterwe nie"* (Rigters 6:23). Hierdie reaksie beklemtoon dat God se beloftes en ondersteuning die fundamentele basis vir aksie is, selfs wanneer menslike vrese teenwoordig is.

Analise:

Gideon se vrees illustreer hoe God se roep en mense se menslike onsekerheid mekaar kruis. Vrees vir onmoontlike opdragte hoef nie sonde te wees nie; dit kan 'n geleentheid wees vir God se genade om versterk te word en vir geloof om te groei. Die verhaal van Gideon leer dat selfs diegene wat twyfel aan hul eie vermoëns, deur God se leiding kan floreer en suksesvol kan wees in sy werk.

C. Elia: Vrees vir Uitputting en Wanhoop (1 Konings 19:1-18)

Elia se verhaal illustreer ’n tipe vrees wat ontstaan uit uitputting, emosionele spanning en wanhoop, selfs ná groot geestelike oorwinnings. Onmiddellik ná sy triomf oor die profete van Baäl op Berg Karmel, word Elia oorweldig deur die dreigement van Isebel se dood (1 Konings 19:2). Hierdie vrees lei hom tot isolasie, emosionele uitputting en selfs wanhoop: *“Dit is genoeg! Neem nou my siel weg”* (1 Konings 19:4). Hierdie reaksie toon hoe selfs groot profete van God menslike kwesbaarheid ervaar.

1. Die Vrees / Fout

Elia se vrees is ’n reaksie op intense druk en bedreiging, maar dit lei tot ’n kortstondige wanhoop en vluggedrag. Hierdie vrees is nie sonde in die sin van afvalligheid nie; dit is ’n natuurlike menslike reaksie op uitputting en gevaar. Sy uitdrukking van wanhoop is ’n eerlike refleksie van menslike emosies, en dit wys dat selfs godsdienstige helde nie immuun is teen vrees nie.

2. God se Reaksie

God se reaksie is deernisvol en herstelend. Hy veroordeel Elia nie vir sy vrees en vlug nie, maar sorg eers vir sy fisiese en emosionele behoeftes deur hom rus en kos te gee (1 Konings 19:5-8). Daarna ontmoet God Elia op Berg Horeb in die *sagte, stil stem* (1 Konings 19:11-12), wat sy wanhoop kalmeer en sy fokus herlei. Hierdie interaksie beklemtoon dat God vrees en uitputting verstaan en dat sy krag en leiding die menslike swakhede kan aanvul.

Analise:

Elia se ervaring toon dat vrees wat uit emosionele uitputting en dreigemente voortkom nie noodwendig sonde is nie. God se ingryping leer dat selfs wanneer ons menslike swakhede ons oorweldig, sy deernis en leiding herstel en ons in staat stel om weer gefokus en sterk op te staan. Hierdie verhaal beklemtoon die belangrikheid van rus, gebed en die kennis dat God selfs in die diepste wanhoop teenwoordig is.

D. Die Dissipels: Vrees vir Goddelike Majesteit (Matteus 17:6-7)

Die ervaring van die dissipels tydens die Verheerliking van Jesus illustreer ’n tipe vrees wat spruit uit die direkte ontmoeting met God se heiligheid en majesteit. Toe ’n helder wolk hulle oorskadu en God se stem uit die wolk spreek, val die dissipels op hul aangesig en is hulle bevrees (Matteus 17:6). Hierdie reaksie dui op ’n natuurlike menslike skrik en eerbied in die teenwoordigheid van God se grootheid.

1. Die Vrees / Fout

Die dissipels se vrees was nie die gevolg van sonde of gebrek aan geloof nie, maar ’n instinktiewe reaksie op die direkte ontmoeting met goddelike majesteit. Hulle ervaar ’n gevoel van kleinheid en ontsag, wat dikwels

natuurlik is wanneer mense in die teenwoordigheid van God se heiligheid kom. Hierdie vrees kan gesien word as 'eerbiedige ontsteltenis' eerder as morele tekortkoming.

2. Jesus se Reaksie

Jesus reageer op die dissipels se vrees met aanraking en gerusstelling: *"En Jesus het nader gekom en hulle aangeraak en vir hulle gesê: Staan op en moenie vrees nie"* (Matteus 17:7). Hierdie reaksie beklemtoon dat vrees in die teenwoordigheid van God se majesteit natuurlik is, maar dat Jesus se teenwoordigheid en troos die vrees kalmeer en verlig.

Analise:

Die dissipels se vrees toon dat sommige vrese nie sonde is nie, maar 'n normale reaksie op die direkte ervaring van heiligheid en goddelike mag. God se majesteit kan skrikwekkend wees, selfs vir gelowiges, maar Jesus bied gerusstelling en bevestig dat hulle veilig is in sy teenwoordigheid. Hierdie voorbeeld onderskei duidelik vrees as menslike reaksie van vrees wat uit wantroue of twyfel aan God spruit.

E. Johannes: Vrees vir die Verheerlikte Christus (Openbaring 1:17)

Johannes se visioen van die verheerlikte Christus illustreer 'n tipe vrees wat spruit uit die direkte belewing van God se volle majesteit en heerlikheid. Toe Johannes die verheerlikte Christus sien, val hy *"soos 'n dooie"* aan Sy voete (Openbaring 1:17). Hierdie reaksie toon 'n natuurlike mengsel van skrik en eerbied in die teenwoordigheid van die almagtige en heilige Christus.

1. Die Vrees / Fout

Johannes se vrees is nie sonde nie; dit is 'n natuurlike reaksie op die ontmoeting met die goddelike majesteit. Die intensiteit van sy visioen oorweldig hom fisies en emosioneel, wat sy aanvanklike krageloosheid en menslike kleinheid demonstreer. Hierdie vrees is dus 'n reaksie van ontsag en eerbied eerder as twyfel aan God of ongehoorsaamheid.

2. Jesus se Reaksie

Jesus reageer met genade en gerusstelling: *"En Hy het sy regterhand op my gelê en vir my gesê: Moenie vrees nie; Ek is die Eerste en die Laaste en die Lewende"* (Openbaring 1:17-18). Hierdie interaksie beklemtoon dat vrees in die teenwoordigheid van God se volle heerlikheid verstaanbaar is, en dat Christus se teenwoordigheid en bevestiging die vrees kalmeer en sy geloof versterk.

Analise:

Johannes se ervaring bevestig die Bybelse patroon dat vrees nie altyd sonde is nie. Vrees kan ontstaan uit direkte kontak met heiligheid, groot mag of gevaarlike opdragte, en selfs gelowiges kan dit ervaar. God en Christus se

reaksie toon dat gerusstelling, leiding en genade noodsaaklik is om die menslike vrees te kan omskep in eerbiedige aanbidding en vertroue.

2.2 Vrees wat lei tot Ongehoorsaamheid of Sonde van Twyfel

In hierdie voorbeelde het die vrees die grens oorgesteek van 'n natuurlike emosie na 'n aktiewe keuse om God se vermoëns, krag, of belofte te betwyfel. Hierdie vorm van vrees word deur God aangespreek as 'n gebrek aan geloof of as ongehoorsaamheid, wat as 'n geestelike sonde beskou word.

A. Moses: Vrees as Onwilligheid en Verskoning (Eksodus 3:1-4:14)

Die roeping van Moses by die brandende bos illustreer ’n tipe vrees wat nie net menslik is nie, maar kan ontaard in ongeloof en ongehoorsaamheid. God roep Moses om Israel uit Egipte te lei, maar Moses, wat reeds uit Egipte gevlug het en sy eie beperkings ken, voel onbevoeg vir die taak.

1. Die Vrees / Fout

Moses reageer met ’n reeks verskonings: hy kla oor sy “swaar mond en swaar tong” (Eksodus 4:10) en versoek selfs dat God liewer ’n ander persoon stuur (Eksodus 4:13). Hierdie reaksies toon ’n vrees wat die vorm aanneem van twyfel aan God se vermoë en ’n terughou van gehoorsaamheid. Hierdie vrees oorskry die menslike beperking en begin God se almag bevraagteken, wat dit tot ’n geestelike probleem maak.

2. God se Reaksie

God se reaksie onderskei tussen aanvanklike vrees en volhardende ongeloof. Hy veroordeel Moses nie vir sy aanvanklike vrees nie, maar vir die volharding in sy verskonings en weiering om op God te vertrou: *“Gaan dan nou heen, en Ek sal met jou mond wees en jou leer wat jy moet spreek”* (Eksodus 4:12). Die reaksie van God wys dat vrees nie noodwendig sonde is nie, maar dat die volharding in twyfel en ongehoorsaamheid wel as sonde beskou word.

Analise:

Moses se vrees illustreer hoe menslike onsekerheid kan oorskakel in sonde wanneer dit lei tot ’n bewuste keuse om God se opdrag te verwerp. Dit demonstreer die duidelike Bybelse patroon dat vrees nie inherent sondevol is nie, maar dat dit die hart en aksies beïnvloed. Wanneer vrees lei tot ongeloof en aktiewe ongehoorsaamheid, kom dit in botsing met God se wil en word dit geestelik problematies.

B. Die Dissipels en Petrus: Vrees as Fokusverlies en Twyfel in Christus se Mag (Markus 4:35-41; Matteus 14:28-33)

Hierdie voorbeelde illustreer ’n tipe vrees wat nie net emosioneel is nie, maar geestelik problematies word wanneer dit die fokus van Christus af skuif en tot twyfel lei.

1. Die Vrees / Fout

- **Storm:** Terwyl die dissipels op die see deur ’n swaar storm getref word en Jesus slaap, word hulle paniekig en bevraagteken of Hy omgee: *“Meester, gee U nie om dat ons vergaan nie?”* (Markus 4:38). Hierdie vrees het die realiteit van Jesus se Godheid en teenwoordigheid in die boot geïgnoreer.
- **Petrus:** Wanneer Petrus op die water loop, begin hy aanvanklik suksesvol, maar toe hy sy aandag na die wind en golwe skuif, verloor hy sy fokus en begin sink: *“En toe hy die wind sien, het hy bang geword en begin sink”* (Matteus 14:30). Hierdie voorbeeld illustreer hoe vrees, gekoppel aan twyfel, ’n direkte botsing met geloof veroorsaak.

2. Jesus se Reaksie

Jesus reageer ernstig maar regstellend, nie veroordeel nie:

- Teen die dissipels: *“Waarom is julle so bang? Hoe is dit dat julle geen geloof het nie?”* (Markus 4:40)
- Teen Petrus: *“Kleingelowige, waarom het jy getwyfel?”* (Matteus 14:31)

Hierdie reaksies wys dat die probleem nie die emosie van vrees self is nie, maar die keuse om toe te laat dat vrees die vertroue in Christus se almag ondermyn.

Analise:

Hierdie gevalle illustreer hoe vrees kan oorskakel in ’n geestelike sonde wanneer dit lei tot twyfel en verlies van fokus op God. Die term wat in die oorspronklike Grieks gebruik word, *oligopistos* (“klein geloof”), beklemtoon dat die fout nie in die ervaring van vrees lê nie, maar in die reaksie daarop — om God se teenwoordigheid en krag te bevraagteken. Hierdie voorbeelde illustreer die subtiliteit van vrees: dit kan natuurlik en menslik wees, maar word sonde wanneer dit die hart teen God se leiding en beskerming keer.

III. Vrees en Vrede in die Afskeidsredes (Johannes 14:1-31)

Die afskeidsrede van Jesus in Johannes 14 bied ’n duidelike Christelike antwoord op onsekerheid en vrees—of dit nou vrees vir die dood, die toekoms, of die eindtyd is. Jesus bied leiding en gerusstelling wat die dissipels leer hoe om vrees met geloof te hanteer.

1. Die Antwoord op Vrees: Vertroue in God en Christus

Jesus begin sy rede met ’n direkte aanmoediging aan die dissipels:
"Laat julle hart nie ontsteld word nie. Glo in God, glo ook in My." (Johannes 14:1)

- **Insig:** Die Griekse woord vir "ontsteld" (*tarassó*) beteken “geskud” of “in beroering”. Jesus erken dat vrees ’n natuurlike reaksie is in uitdagende omstandighede, maar Hy beveel die dissipels om ’n aktiewe keuse te maak om in Hom te glo. Hierdie vertroue vervang onsekerheid met rustigheid en geloof.

2. Die Antwoord op Onsekerheid: Die Belofte van ’n Plek

Die dissipels word onseker omdat Jesus hulle gaan verlaat, maar Hy bied ’n kosbare belofte:
"In die huis van my Vader is daar baie wonings; anders sou Ek dit vir julle gesê het. Ek gaan om vir julle plek te berei. En as Ek gegaan het en vir julle plek berei het, kom Ek weer en sal julle na My toe neem, sodat julle ook kan wees waar Ek is." (Johannes 14:2-3)

- **Insig:** Hierdie verse spreek die vrees vir die eindtyd en die onbekende toekoms direk aan. Ons bestemming is veilig en seker in Christus. Die wete dat God ’n plan het om ons na Homself te bring, neem die angel uit onsekerheid weg.

3. Die Antwoord op Eensaamheid en Hulpeloosheid: Die Trooster

Jesus voorsien ’n voortdurende teenwoordigheid om die dissipels te versterk:
"En Ek sal die Vader vra, en Hy sal julle 'n ander Trooster gee om vir ewig by julle te wees, naamlik die Gees van die waarheid..." (Johannes 14:16-17a)
"Ek sal julle nie as wese agterlaat nie; Ek kom weer na julle toe." (Johannes 14:18)

- **Insig:** Die Heilige Gees (*Parakletos*, “Iemand wat na jou toe geroep word”) funksioneer as voortdurende Helper, Trooster en Versterker in die midde van vrees en beproewing. Gelowiges is nooit alleen nie, selfs nie in die uitdagings van die eindtyd nie.

4. Die Finale Geskenk: Vrede

Jesus gee sy dissipels ’n finale geskenk voordat Hy na Getsemané gaan:
"Vrede laat Ek vir julle na, my vrede gee Ek aan julle; nie soos die wêreld gee, gee Ek aan julle nie. Laat julle hart nie ontsteld word en bang wees nie." (Johannes 14:27)

- **Insig:** Die vrede (*eiréné*) wat Christus gee, is nie die afwesigheid van moeilikheid nie, maar die teenwoordigheid van kalmte en sekerheid te midde van moeilikheid. Hierdie vrede spruit uit die wete dat God in beheer is en Sy plan volkome is, selfs in moeilike omstandighede (vgl. Johannes 16:33).

5. Samevatting vir die Eindtyd Vrees

Wat Jesus hier leer, geld vir elke gelowige wat die Bybel se profetiese waarskuwings lees en vrees ervaar:

- **Fokus op die Belofte:** Die Heilige Gees is teenwoordig, en jou plek is veilig.
- **Aanvaar Vrede:** Gebruik die vrede van Christus om innerlike beroering (*tarassó*) te oorkom.
- **Vrees is Menslik, Twyfel is ’n Keuse:** Vrees op sigself is natuurlik; twyfel aan God se beheer is ’n keuse. Bring jou vrees onmiddellik na God in gebed en vervang dit met geloof in Sy almagtigheid (Filippense 4:6-7).

"Dit het Ek vir julle gesê, dat julle in My vrede kan hê. In die wêreld sal julle verdrukking hê; maar hou goeie moed, Ek het die wêreld oorwin." (Johannes 16:33)

IV. Vrees en Vrede in die Eindtye

1. Bewaring vir Krag, Wysheid, Geloof en Deursettingsvermoë

Die Griekse woord vir "bewaar" (*tēreō*) beteken om te **bewaak, versorg, of te hou**. Dit is 'n aktiewe en volgehoue daad.

- **Bewaring ≠ Maklikheid:** Hierdie bewaring beteken nie dat ons nie met die Bose of die wêreld se stryd te make sal kry nie. Inteendeel, die bewaringsgebod is noodsaaklik **juis omdat** ons krag, wysheid, geloof en deursettingsvermoë (*volharding*) benodig om staande te bly.
- **Volharding in Verdrukking:** Die Bybel leer deurgaans dat geloof gelouter word deur beproewing:

  *"Agt dit louter vreugde, my broeders, wanneer julle in allerhande versoekinge val, omdat julle weet dat die **beproewing van julle geloof volharding (deursettingsvermoë) bewerk**."* (Jakobus 1:2-3, AFR53)

- **Wysheid:** Bewaring sluit die Heilige Gees in wat ons lei tot die Waarheid (Joh 14:26), en hierdie Gees skenk die nodige **wysheid** om die Bose se misleiding te weerstaan.

2. Die loutering

Loutering is noodsaaklik en dat die Christene nie voor die verdrukking weggeneem sal word nie, raak aan die debat tussen die verskillende sienings oor die Wederkoms (*Eschatology*), veral *Pre-tribulationism*, *Mid-tribulationism* en *Post-tribulationism*.

- **Loutering as Doel:** Die gedagte dat die Kerk moet volhard *deur* die laaste en swaarste verdrukking om sodoende gelouter en volmaak te word, is 'n sentrale

argument in *Post-tribulationism* (die siening dat die Kerk die Groot Verdrukking sal deurmaak). Hulle beklemtoon verse soos:

*"Omdat jy die boodskap van my volharding bewaar het, sal **Ek jou ook bewaar** in die uur van versoeking wat oor die hele wêreld kom om die bewoners van die aarde op die proef te stel."* (Openbaring 3:10, AFR53)

- Die woord **"bewaar"** (*tēreō*) hier stem ooreen met die woord in Johannes 17, wat impliseer dat God die gelowige sal **beskerm te midde van** die beproewing, nie noodwendig **wegneem** daarvan nie (hoewel ander Christene anders glo op grond van ander Skrifgedeeltes).

- **Nie Wegneem nie (Johannes 17:15):** Hierdie vers ondersteun u gedagte dat ons *in* die wêreld moet wees, want die Kerk is die lig in die duisternis (Matteus 5:14). As Jesus gebid het dat ons nie **uit** die wêreld weggeneem moes word nie, beteken dit dat ons roeping en ons louteringsproses slegs *binne* die wêreld kan plaasvind.

3. Die Bose wat die Kerk Binnedring

Die punt is krities. Die bewaring is nie net teen die uiterlike stryd nie, maar ook teen die **innerlike korrupsie**.

- Die Bose (*ponēros*) se primêre aanval is dikwels deur **misleiding** en die **saai van verdeeldheid en valse lering** binne die Kerk. Dit tas die geloof en die eenheid aan, wat Jesus ook intens vir gebid het:

  "Mag almal een wees, net soos U, Vader, in My is en Ek in U, dat hulle ook in Ons een mag wees, sodat die wêreld kan glo dat U My gestuur het." (Johannes 17:21, AFR53)

- **Bewaring van die Bose** is dus ook 'n gebed dat ons sal volhard in **waarheid** en **eenheid** teen alle pogings tot verdeeldheid en valse lering wat die liggaam van Christus wil vernietig.

Die **kernboodskap** van Jesus se Hoëpriesterlike Gebed (Johannes 17) en sy Groot Opdrag (Matteus 28) perfek vasgevat om vrees teen te werk:

1. **Jesus vra Vader om ons by te staan (Johannes 17):** Die feit dat die Seun van God self bid vir ons **bewaring en heiligmaking** is die grootste versekering wat ons kan hê dat God in ons lewens betrokke is. Die Vader het die Seun se gebed verhoor!

   *"Ek bid nie dat U hulle uit die wêreld moet wegneem nie, maar dat U hulle van die **Bose moet bewaar**."* (Johannes 17:15)

2. **Ons is nie alleen nie (Johannes 14, Matteus 28):** Hierdie is die essensie van die Nuwe Testamentiese troos – die *teenwoordigheid* van God met Sy volk.

   - **Die Heilige Gees:** Die Trooster (*Parakletos*) is gegee om vir ewig by ons te wees (Johannes 14:16).
   - **Immanuel:** Die belofte dat God by ons is, is 'n konstante tema.

3. **God met ons al die dae van ons lewe (Matteus 28:20):** Hierdie belofte, wat die Groot Opdrag afsluit, strek oor elke oomblik, insluitend vandag en die eindtyd:

*"En kyk, **Ek is met julle al die dae tot aan die voleinding van die wêreld**."* (Matteus 28:20, AFR53)

4. Vrees vir die Groot Verdrukking en Fisiese Pyn

Die Kerk se vrees vir die Groot Verdrukking en die rol van fisiese pyn is teologies en sielkundig baie akkuraat.

- **Die Vrees is 'Normaal':** Die vrees vir die onbekende, intense fisiese pyn, marteling, en die dood is 'n **natuurlike, biologiese selfbehoudreaksie** wat nie as sonde gereken word nie. Soos ons gesien het, is dit 'n skrikreaksie.
- **Jesus se Ervaring:** Jesus ken daardie vrees. Sy angs in Getsemané was nie net geestelik nie, maar het ook die uiterste vrees vir die naderende liggaamlike pyn en marteling ingesluit. Sy vrees was eg, maar Sy keuse was gehoorsaamheid.
- **God se Bywoning:** Die Christen se troos lê in die belofte van bewaring *te midde van* die beproewing, soos Jesus in Johannes 17 gebid het. God belowe nie die **afwesigheid van pyn** nie, maar die **teenwoordigheid van Christus** in die pyn:

  "Ek sal jou ook bewaar in die uur van versoeking wat oor die hele wêreld kom..." (Openbaring 3:10, AFR53)

- **Die Martelare:** Die martelare en dissipels het ongetwyfeld die vrees vir pyn ervaar, maar hulle vrees is oorwin deur die bonatuurlike **krag van die Heilige Gees** (2 Timoteus 1:7) en die fokus op die ewige **kroon van die geregtigheid** (Matteus 10:28; 2 Timoteus 4:7-8).

1. Die Gebed om Bewaring (Johannes 17)

Jesus se gebed in Johannes 17 is die kragtigste versekering dat God ons sal bewaar, ten spyte van ons vrees of die gevare wat die wêreld inhou.

Die Gebed teen die Wêreld se Beproewinge:

*"Ek bid nie dat U hulle uit die wêreld moet wegneem nie, **maar dat U hulle van die Bose moet bewaar**."* (Johannes 17:15, AFR53)

- **Insig:** Jesus vra nie vir 'n maklike lewe of dat ons uit moeilikheid gehou word nie, maar vir **bewaring te midde van die gevaar** wat van die Satan ("die Bose") en die wêreld se sisteem kom. Dit beteken ons het 'n goddelike beskerming teen die werklike, geestelike vyand, wat 'n kragtige antwoord is op vrees.

Die Gebed vir Heiligmaking (Onderskeiding):

"Heilig hulle in u waarheid; u woord is die waarheid." (Johannes 17:17, AFR53)

- **Insig:** Die bewaring is gekoppel aan **heiligmaking** (om afgesonder te word) deur die Woord. Dit rus ons toe om die "wedloop te voltooi" deur ons te skei van die vrees-gedrewe wêreld.

2. Vrees vir Dood en die Voltooiing van die Wedloop

U verwysing na die vrees om die liggaam dood te maak, is 'n direkte aanhaling uit 'n ander baie belangrike gedeelte waar Jesus gelowiges oproep om moed te hê.

Vrees nie dié wat die Liggaam Doodmaak nie (Matteus 10:28):

> *"En **moenie vrees vir die wat die liggaam doodmaak, maar die siel nie kan doodmaak nie**; maar vrees liewer Hom wat die siel sowel as die liggaam in die hel kan verderf."* (Matteus 10:28, AFR53)

- **Insig:** Hier beveel Jesus ons om ons vrees van die **tydelike** (ons fisiese liggaam) na die **ewige** (ons siel en God se oordeel/mag) te verskuif. Die vrees vir die dood word irrelevant gemaak in die lig van God se mag oor die ewigheid. 'n Christen wat vervolging of die dood in die oë staar, is 'n oorwinnaar, nie 'n slagoffer nie, want hulle is verseker van hul geestelike bewaring (Johannes 17:15).

- **Die Voltooiing van die Wedloop (2 Timoteus 4:7-8):** Alhoewel dit Paulus se woorde is, som dit die gelowige se einddoel op:

  > *"Ek het die **goeie wedloop voltooi**; ek het die geloof behou. Verder is vir my weggelê die kroon van die geregtigheid..."* (2 Timoteus 4:7-8a, AFR53)

  - **Insig:** Die vrees vir vervolging, beproewinge en die eindtyd is die hindernisse in die wedloop. Jesus se gebed vir bewaring (Johannes 17) en sy opdrag om nie die mens te vrees nie (Matteus 10:28) is die versekering dat ons **kan** volhard en die wedloop met die kroon in sig kan voltooi.

Hierdie verse verskaf die kragtige teologiese basis vir waarom 'n Christen nie deur ongelowige vrees oorweldig moet word nie: **Ons lewe is in Christus verborge, en God het deur Sy Seun gebid vir ons bewaring totdat ons die ewige wedloop voltooi het.**

V. Die Gees se teenwoordigheid

1. Die Heilige Gees as die "Gees van Krag" (Die Teenmiddel vir Vrees)

Die Gees se teenwoordigheid is die direkte teenmiddel vir die gees van vreesagtigheid.

*"Want God het ons nie 'n **gees van vreesagtigheid** gegee nie, maar van **krag en liefde en selfbeheersing**."* (2 Timoteus 1:7, AFR53)

- **Insig:** Die Heilige Gees skenk die **krag** om die vrees te oorwin, die **liefde** om ons van die vrees vir straf te bevry (1 Johannes 4:18),
  en **selfbeheersing** (*sofronismos*) om verstandig en helder te dink te midde van paniek.

2. Die Heilige Gees as die Trooster en Helper

Jesus het die Gees spesifiek belowe om die leemte van Sy fisiese afwesigheid te vul.

*"En Ek sal die Vader vra, en Hy sal julle 'n **ander Trooster** gee om vir ewig by julle te wees, naamlik die Gees van die waarheid..."* (Johannes 14:16-17, AFR53)

*"Maar wanneer Hy kom, die Gees van die waarheid, sal Hy julle in **die hele waarheid lei**..."* (Johannes 16:13, AFR53)

- **Insig:** Die woord "Trooster" (*Parakletos*) beteken ook **"Helper"** of **"Advokaat"**. Wanneer vrees kom, kan ons na die Gees draai om ons te **help** en die **waarheid** van God se Woord in ons herinnering te bring (Joh 14:26), sodat die vrees verdryf word.

3. Die Gees as Versekering van Ons Erfenis

Die Gees is die bewys en waarborg dat ons aan God behoort, wat vrees vir verdoemenis uitskakel.

*"deur wie julle ook, nadat julle geglo het, verseël is met die **Heilige Gees van die belofte, wat die onderpand is van ons erfenis**..."* (Efesiërs 1:13b-14a, AFR53)

- **Insig:** Die Gees is die **"onderpand"** (*arrabōn*—'n eerste afbetaling of waarborg). Dit beteken dat ons **verseël** is teen die Bose se finale aanspraak, wat die vrees vir ewige oordeel verwyder.

Deur die rol van die Heilige Gees te beklemtoon, beklemtoon u dat die Christen nie net 'n gebod kry om nie te vrees nie, maar ook die **bonatuurlike vermoë** om dit te gehoorsaam.

VI. Jesus — Die Volmaakte Voorbeeld

Die uiteindelike bewys dat vrees nie noodwendig sonde is nie, lê in die Menswording van Jesus Christus. Sy lewe en dade illustreer hoe vrees natuurlik is in menslike ervaring, maar hoe dit gereguleer en onderwerp kan word aan God se wil.

1. Die Menslike Reaksie: Getsemané se Angs

Jesus, hoewel God, het die volheid van menslikheid aangeneem. In Getsemané ervaar Hy intense angs toe Hy voor die beker van God se toorn staan:

- *"Toe sê Hy vir hulle: My siel is baie bedroef, selfs tot die dood; bly hier en waak saam met My."* (Matteus 26:38)
- *"En Hy het, in sy swaar angs, meer intens gebid; en sy sweet het soos druppels bloed op die grond geval"* (Lukas 22:44).

Hierdie vrees, in Grieks *agōnia*, dui op ’n diep, psigologiese en emosionele spanning—’n ware reaksie op die gruwel van die sonde van die wêreld en die skeiding van die Vader. Dit wys dat selfs die volmaakte Jesus die volle omvang van menslike vrees ervaar het sonder om in sonde te val.

2. Die Oorwinnende Keuse: Gehoorsaamheid bo Self

Ten spyte van Sy intense vrees, kies Jesus om Sy vrees te onderwerp aan God se wil:

- *“Nogtans nie soos Ek wil nie, maar soos U wil”* (Matteus 26:39).

Hierdie daad toon die sleutel van hoe vrees nie sonde hoef te word nie: dit is die keuse om vrees toe te laat dat dit ons verhouding met God lei, eerder as om ons te beheers. Jesus demonstreer dat vrees ’n toets kan wees, maar gehoorsaamheid en vertroue in God die finale oorwinning bring.

3. Die Gevolgtrekking: Vrees as Toets en Geleentheid

Jesus se ervaring wys vir gelowiges dat:

1. **Vrees is natuurlik:** Intense emosies, selfs voor die volheid van God se plan, is nie sondig nie.
2. **Vrees kan gereguleer word:** Deur gebed, afhanklikheid van die Vader en oorgawe kan mens die oortuigings en aksies wat uit vrees voortkom, onderwerp aan God.
3. **Vrees kan lei tot geestelike groei:** In Getsemané se agonie, lei vrees tot die uiterste gehoorsaamheid, versterking van geloof, en uiteindelike oorwinning oor sonde en die wêreld.

4. Bybelse Voorbeelde ter Versterking

- **Jesaja 53:3-4:** Die lyding van die Messias toon dat Hy “veragtelik” en “swaar geslaan” was—’n menslike reaksie op die juk van sonde, maar sonder eie skuld.
- **Hebreërs 4:15:** Jesus is “in alle opsigte versoek soos ons, maar sonder sonde.” Sy menslike vrese toon dat menslikheid nie ongodsdienstig is nie.
- **Filippense 2:8:** “En Hy het nederig geword, gehoorsaam tot die dood, selfs die dood aan die kruis.” Hier word vrees en lyding onderwerp aan gehoorsaamheid.

5. Opsomming

Jesus se lewe en spesifiek Sy ervaring in Getsemané bied ’n volmaakte model: vrees is nie sondig nie, maar dit word ’n toets en geleentheid vir gehoorsaamheid, vertroue en groei in geloof. Sy volmaakte gehoorsaamheid wys vir gelowiges hoe om vrees te

hanteer: erken dit, bring dit na God, onderwerp dit aan Sy wil, en vind uiteindelik vrede en oorwinning deur Christus.

VII. Die Goddelike Teenmiddels: Die Krag teen Vrees en Onsekerheid

Nadat Bybelse figure die lyn tussen menslike vrees en ongelowige twyfel getrek het, fokus die Skrif daarop om die aktiewe voorsiening van God aan gelowiges te openbaar. Hierdie Goddelike teenmiddels dien as ’n anker in ’n wêreld vol leuens, onsekerheid en vreespropaganda. Hulle wys dat vrees nie noodwendig die finale werklikheid hoef te wees nie; God bied instrumente om dit te oorkom.

A. Die Teenwoordigheid van Christus (Immanuel)

Die kernwaarheid wat alle vrees vernietig, is die wete dat die Almagtige God nie net beheer het nie, maar ook persoonlik by ons is.

1. Die Finale Belofte

Jesus se laaste woorde op aarde was ’n ewige waarborg van Sy teenwoordigheid:
"En kyk, Ek is met julle al die dae tot aan die voleinding van die wêreld."
(Matteus 28:20)

Hierdie teenwoordigheid is nie ’n abstrakte konsep nie; dit strek oor elke oomblik, selfs in die middel van verdrukking en die eindtyd.

2. Vrede as ’n Gawe

Christus gee Sy eie vrede om die ontsteltenis van die hart teen te werk:
"Vrede laat Ek vir julle na, my vrede gee Ek aan julle; nie soos die wêreld gee, gee Ek aan julle nie. Laat julle hart nie ontsteld word en bang wees nie."
(Johannes 14:27)

Hierdie vrede (*eiréné*) beteken nie die afwesigheid van moeilikheid nie, maar die teenwoordigheid van kalmte en sekerheid te midde van moeilikheid. Dit is ’n direkte teenmiddel vir vrees in die alledaagse lewe en die spanning van die eindtyd.

B. Die Krag en Troos van die Heilige Gees

God gee nie net ’n gebod om nie te vrees nie; Hy voorsien ook die bonatuurlike vermoë om daardie gebod te gehoorsaam. Die Heilige Gees is die direkte teenmiddel teen vreesagtigheid.

1. Die Gees van Krag

"Want God het ons nie ’n gees van vreesagtigheid gegee nie, maar van krag en liefde en selfbeheersing." (2 Timoteus 1:7)

Die Gees vervang die gees van vrees met Goddelike toerusting. Hierdie toerusting stel gelowiges in staat om uitdagings met moed, liefde en dissipline te hanteer.

2. Trooster en Waarborg

Die Heilige Gees (*Parakletos*, “Helper of Advokaat”) is gegee om vir ewig by die gelowige te wees:
"Ek sal die Vader vra, en Hy sal julle ’n ander Trooster gee om vir ewig by julle te wees, naamlik die Gees van die waarheid." (Johannes 14:16-17a)
Efesiërs 1:13-14 beskryf die Gees as die onderpand van ons erfenis, wat alle vrees vir verdoemenis en onsekerheid oor die ewige lewe wegneem.

Hierdie teenmiddel wys dat gelowiges nooit alleen is nie; die Gees versterk die geloof en vervang angs met vrede en krag.

C. Bewaring in God se Gebed (Johannes 17)

Jesus het spesifiek vir ons gebid om ons te beskerm teen die bose magte van hierdie wêreld, selfs in tye van vervolging en eindtyd.

1. Bewaring, Nie Onttrekking Nie

"Ek bid nie dat U hulle uit die wêreld moet wegneem nie, maar dat U hulle van die Bose moet bewaar." (Johannes 17:15)

Hierdie bewaring beteken dat gelowiges wel uitdagings en pyn sal ervaar, maar dat die bose nie die siel kan vernietig nie. Dit verskuif die fokus van tydelike gevaar na ewige sekerheid.

2. Die Teenmiddel vir Vrees vir Verdrukking

"En moenie vrees vir die wat die liggaam doodmaak, maar die siel nie kan doodmaak nie." (Matteus 10:28)

Hierdie verse herinner ons dat vrees vir die wêreld en sy magte slegs ’n probleem word wanneer dit ons fokus van God se beskerming en plan afbring.

Opsomming

Die Christen is nooit alleen nie. Wanneer vrees oorweldig, is die Heilige Gees ons onmiddellike hulp, en Christus se teenwoordigheid is ons ewige waarborg. Hierdie drie Goddelike teenmiddels werk saam:

1. **Teenwoordigheid van Christus** — ’n direkte teenmiddel teen ontsteltenis en twyfel.
2. **Die Heilige Gees** — toerustend, troostend en ’n waarborg vir ons ewige erfenis.
3. **Jesus se Gebed** — beskerming teen die bose en die wêreld se stelsel, wat ons vrees op die tydelike beperk en ons fokus na die ewige rig.

Saam vorm hulle ’n volmaakte Goddelike reaksie teen vrees en onsekerheid, wat gelowiges toelaat om te leef met vrede, krag en vertroue te midde van ’n onseker wêreld.

VIII. Bybelse Teenmiddels vir Vrees

Die Bybel leer ons dat vir elke tipe vrees wat ons ervaar, God 'n belofte of 'n opdrag gee wat ons toelaat om vrees met geloof teë te staan.

Tipe Vrees (Gevallenstudie)	Die Menslike Vrees	Die Bybelse Teenmiddel	Sleutelvers
Vrees vir die Opdrag (Gideon)	Vrees vir mislukking; eie onvermoë.	God se Teenwoordigheid en Krag.	*"Wees nie bevrees nie, want **Ék is met jou**; kyk nie angstig rond nie, want **Ék is jou God**."* (Jesaja 41:10)
Vrees vir Gevaar/Dood (Dissipels in storm, Matteus 10)	Vrees vir fisiese bedreiging of vernietiging.	God se Soewereiniteit oor Tyd en Ewigheid.	*"Moenie vrees vir die wat die liggaam doodmaak, maar die siel nie kan doodmaak nie."* (Matteus 10:28)
Vrees vir die Onbekende Toekoms/Eindtyd (Afsk eidsredes)	Vrees vir onsekerheid, verlating en ontwrigting.	Die Belofte van 'n Bestemming en die Heilige Gees.	*"Laat julle hart nie ontsteld word nie. Glo in God, **glo ook in My**."* (Johannes 14:1)
Vrees vir Verdoemenis/Oordeel (Johannes se reaksie, 1 Johannes)	Vrees vir God se heiligheid of straf.	God se Volmaakte Liefde en Genade in Christus.	*"Daar is **geen vrees in die liefde nie**; maar die volmaakte liefde dryf die vrees buite."* (1 Johannes 4:18)

Tipe Vrees (Gevallenstudie)	Die Menslike Vrees	Die Bybelse Teenmiddel	Sleutelvers
Vrees vir Omstandighede (Petrus op water)	Vrees wat spruit uit fokus op die probleem.	Fokus op Jesus en Sy Almag.	*"En dadelik het Jesus sy hand uitgesteek en hom gegryp en vir hom gesê:* ***Kleingelowige, waarom het jy getwyfel?****"* (Matteus 14:31)

IX. Oorgawe Sonder Voorwaarde

Die ware vryheid begin wanneer ons ons probleme **sonder voorwaardes** op God plaas, want ons weet dat ons gebed nie 'n verrassing vir Hom is nie, maar deel van Sy ewige beplanning.

Die Oproep tot Onvoorwaardelike Oorgawe

Ons is geneig om ons sorge met 'n tou vas te hou, maar God se bevel is duidelik: die hele las moet onvoorwaardelik afgelaai word, want ons het 'n Vader wat waarlik omgee.

"Werp ***al julle bekommernisse op Hom****, want* ***Hy sorg vir julle****."* (1 Petrus 5:7, AFR83)

"Moet oor niks besorg wees nie, maar maak in ***alles*** *julle begeertes* ***deur gebed en smeking en met danksegging aan God bekend****."* (Filippense 4:6, AFR83)

- **Insig:** Die "sonder voorwaardes" lê in die **"alles"**. Ons mag nie uitstel totdat ons die probleem self probeer oplos het nie; ons moet dit onmiddellik in Sy hande "werp." Die rede is nie ons geloof se grootte nie, maar **Sy sorg** (*Hy sorg vir julle*).

Die Waarborg van God se Kennis en Voorsiening

Die vrede van oorgawe spruit uit die wete dat God reeds die antwoord ken en voorsien lank voordat ons die probleem kon formuleer.

1. Hy Ken ons Behoefte Nog Voor Ons Vra

Jesus bevestig dat ons Hemelse Vader nie verras word deur ons probleme nie; Hy is reeds ingelig.

*"Julle Vader weet tog wat julle alles nodig het **nog voordat julle Hom vra**."* (Matteus 6:8, AFR83)

*"Julle hemelse Vader weet tog dat julle dit alles nodig het. **Nee, beywer julle allereers vir die koninkryk van God en vir die wil van God, dan sal Hy julle ook al hierdie dinge gee**."* (Matteus 6:32b-33, AFR83)

2. Sy Antwoord is reeds die Beste Antwoord

God se "antwoord" op ons probleme is nie net 'n oplossing nie, maar 'n **ewige plan van hoop en vrede** wat reeds vir ons gereed is.

*"Want **Ék weet watter gedagtes Ek aangaande julle koester**, spreek die Here, gedagtes van vrede en nie van onheil nie, om julle 'n hoopvolle toekoms te gee."* (Jeremia 29:11, AFR53)

"En die vrede van God wat alle verstand te bowe gaan, sal oor julle harte en gedagtes die wag hou in Christus Jesus." (Filippense 4:7, AFR83)

X. Die Roeping: Nie Oordeel nie, maar Deernis en Regstelling

Die Bybel roep ons op om 'n gees van **sagmoedigheid en selfondersoek** te handhaaf wanneer ons met ander se swakhede, **insluitend vrees** of die gevolge van ongeloof (sonde), omgaan.

1. Ons Roeping is om Nie te Oordeel nie

Jesus beveel ons uitdruklik om nie die rol van regter op te neem nie. Dit is van toepassing wanneer ons 'n broer of suster sien wat deur **vrees oorweldig** is.

"Moenie oordeel nie, sodat julle nie geoordeel word nie." (Matteus 7:1, AFR53)

"Wie is jy wat die huiskneg van 'n ander oordeel? Hy staan of val vir sy eie heer; maar hy sal staande bly, want God is magtig om hom staande te hou." (Romeine 14:4, AFR53)

- **Insig:** Die oordeel van die mens se hart en die motivering agter hul vrees (is dit vrees of ongeloof?) behoort aan God alleen. Ons taak is om hulle te ondersteun en te bemoedig, nie om hulle met 'n "oordeel van ongeloof" af te skryf nie.

2. Fokus op Ons Eie Swakhede (Die Balk en die Splinter)

Voordat ons iemand anders se fout of swakheid (soos ongeoorloofde vrees of twyfel) aanspreek, moet ons eers ons eie geestelike toestand ondersoek. Dit voorkom huigelary en bevorder deernis.

"En waarom sien jy die splinter in die oog van jou broeder, maar die balk in jou eie oog merk jy nie op nie?" (Matteus 7:3, AFR53)

"As iemand meen dat hy iets is, terwyl hy niks is nie, mislei hy homself. Maar laat elkeen sy eie werk beoordeel, en dan sal hy alleen in betrekking tot homself rede tot roem hê en nie tot 'n ander nie." (Galásiërs 6:3-4, AFR53)

- **Insig:** Hierdie beginsel herinner ons dat ons almal met ons eie "balke" van vrees, twyfel en swakheid worstel (dink aan Moses en Elia). Selfondersoek lei tot **nederigheid**, wat die enigste basis vir ware hulp is.

3. Sagmoedigheid, Gebed en Bemoediging

Ons roeping is om die belaste en swakkes te dra, hulle op te help met die Gees se krag, en vir hulle te bid – die teenoorgestelde van steniging.

A. Sagmoedige Regstelling

*"Broeders, as 'n mens ook onverhoeds tot 'n misstap kom, moet julle wat **geestelik is, so iemand in 'n gees van sagmoedigheid reghelp**, terwyl jy op jouself let, dat jy ook nie versoek word nie. **Dra mekaar se laste** en vervul so die wet van Christus."* (Galásiërs 6:1-2, AFR53)

- **Insig:** Iemand wat onder vrees gebuk gaan, dra 'n las. Ons moet dit dra (*basthazō* – om te help dra), nie byvoeg deur oordeel nie. Die regstelling van iemand wat in ongelowige vrees verval, moet in **sagmoedigheid** geskied, terwyl ons erken dat ons ook kan val.

B. Gebed vir die Belaste

Ons moet die laste van dié wat deur vrees geaffekteer is, in gebed na God neem, in plaas daarvan om hulle te stenig.

"Ek vermaan dan voor alle dinge dat smekinge, gebede, voorbedes, dankseggingе gedoen moet word vir alle mense." (1 Timoteus 2:1, AFR53)

C. Bemoediging

*"Daarom, **bemoedig mekaar dan met hierdie woorde**."* (1 Thessalonicense 4:18, AFR53)

4. Die Vermyding van Steniging (Johannes 8)

U verwysing na die "klippe gooi" herinner ons direk aan die verhaal van die vrou wat in egbreuk betrap is:

"Maar Jesus het neergebuk en met sy vinger op die grond geskrywe. En toe hulle aanhou om Hom te vra, het Hy Hom opgerig en vir hulle gesê: ***Wie van julle sonder sonde is, moet die eerste 'n klip op haar gooi****."* (Johannes 8:6b-7, AFR53)

- **Insig:** Niemand is sonder die "sonde van ongeloof" (vrees is die gevolg van ongeloof) in hul lewe nie. Ons moet, soos Jesus, deernis toon en diegene wat geval het, of wat onder die las van vrees ly, **vergeef en herstel**, eerder as om hulle te veroordeel.

XI. Boodskap in Een Sin:

"Ons kan ons sorge sonder voorwaarde op God werp, want Sy onwankelbare wil vir ons is reeds vrede en hoop, en Hy ken die beste antwoord nog voordat die vrees ons hart bereik."